

Základná umelecká škola Štefánikova 20, 071 01 Michalovce

Školský vzdelávací program pre 3.ročník prvej časti prvého stupňa základného štúdia primárne umelecké vzdelávanie – ISCED 1 B Predmet: Hudobná náuka

Názov predmetu	Hudobná náuka
Ročník	Tretí
Časový rozsah výučby	1 hod. týždenne
Stupeň vzdelania	ISCED 1B – primárne umelecké vzdelávanie
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ v SR
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program ZUŠ, Štefánikova 20, Michalovce, Iskrenie talentov
Forma štúdia	denná
Vyučovacia jazyk	slovenský
Spracoval	Anetta Vargová
Koordinátor ŠkVP	PaedDr. Alena Hersteková
Schválené	27.júna 2013

2.Charakteristika vyučovacieho predmetu

Poslaním predmetu hudobná náuka v treťom ročníku je vytvárať aktívny vzťah k hudbe, pestuje potrebu realizovať sa hrou. Hudobná náuka rozvíja v rámci rozličných druhov činností u žiaka melodické, rytmické a metrické cítenie a pestuje jeho hudobnú pamäť. Vo vyučovacej jednotke sú zastúpené všetky druhy činností. Naďalej zostáva pracovnou zásadou nememorovanie definícií, ale na základe už získaných hudobných skúseností žiak môže sám vlastnými slovami vysvetliť podstatu už osvojeného.

3.Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecné ciele primárneho umeleckého vzdelávania

- rozvíjať kladný vzťah k hudbe,
- motivovať žiakov k tvorivosti a činnosti,
- rozvíjať inštrumentálnu tvorivú aktivitu,
- zoznamovať žiakov s bohatstvom hudobnej kultúry,
- prostredníctvom hudby rozvíjať estetické cítenie, etické a svetonázorové postoje,
- poukázať na možnosť prepojenia IKT s hudobným umením,
- spolupracovať na projektoch s inými odbormi – výchovné koncerty,
- pokúsiť sa vybudovať celoživotnú potrebu vzdelávať sa.

Všeobecný cieľ vyučovacieho predmetu

- nadviazať na vedomosti z predchádzajúcich ročníkov,

- prebudit' väčší záujem o ľudovú pieseň s rôznym obsahom (svadobné, žatevné...),
- interpretovať detské ľudové a umelé piesne so sprievodom,
- intonovať intervaly,
- počúvanie skladieb, aktívna percepcia,
- rozoznať durový a molový charakter piesní a skladieb,
- pomenovať stupne v stupnici: prima - oktáva,
- durové a molové stupnice, paralelné a rovnomenné,
- poznať dvojdielnu a trojdielnu malú piesňovú formu,
- rozlišovať nástrojové skupiny v symfonickom orchestri,
- ovládať terminológiu podľa obsahového štandardu.

Špecifické ciele vyučovacieho predmetu pre 3. ročník primárneho umeleckého vzdelávania

Vzdelávanie v druhom ročníku smeruje k tomu, aby žiaci dokázali:

Kognitívne ciele:

- poznať noty od C až po c4,
- poznať durové a molové stupnice do 4# a 4b, rovnomenné a paralelné,
- poznať durový a molový charakter piesní a skladieb,
- rozoznávať intervaly, poznať princípy ich tvorenia,
- ovládať terminológiu: predtaktie, kánon, jednodielna, dvojdielna a trojdielna malá piesňová forma,
- poznať nástrojové skupiny v symfonickom orchestri, komorný orchester, komorné telesá.

Psychomotorické ciele:

- reprodukovať jednoduchý rytmicko-melodický útvar,
- ovládať dvojhlasný spev a spev v kánone,
- transponovať úryvky melódií do vzdialenejších oktáv od svojej hlasovej polohy,
- interpretovať jednohlasné melódie a piesne, jednoduchý dvojhlas a kánon,
- vytvárať vlastné melodicko-rytmické tvary zhudobňovaním vybraného textu, rozlišovať piesne a skladby podľa obsahu,
- vytvárať vlastné melodicko-rytmické tvary zhudobňovaním vybraného textu,
- intonovať intervaly: veľkú a malú terciu, čistú kvintu a kvartu, veľkú a malú sekundu ako paralelu celého tónu a poltónu,
- interpretovať ľudové piesne s rôznym obsahom a funkciou.

Afektívne ciele:

- využívať melodickú, rytmickú, metrickú, tempovú a tonálnu predstavivosť a hudobnú pamäť pri počúvaní a kolektívnych činnostiach,
- počúvať skladbu a verbalizovať zážitok z počutého,
- vnímať krásu hudby, emotívne ju precítiť a mať radosť z vlastnej interpretácie.

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie pre primárne umelecké vzdelávanie

Jednoznačný model pre výchovné a vzdelávacie stratégie v ktoromkoľvek predmete a pre jednotlivé kľúčové spôsobilosti platné pre všetky odbory nie je možné vytvoriť, nakoľko je potrebné prihliadať na intelekt každého žiaka.

Žiak 3. ročníka nižšieho sekundárneho vzdelávania má mať osvojené tieto kľúčové kompetencie:

1. sociálno-komunikačné spôsobilosti - výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- vyjadrovať sa súvisle prostredníctvom verbálnej i neverbálnej komunikácie, výstižne a kultivovane primerane veku;
- dokázať určitý čas sústredene pracovať na hodinách individuálne, ale aj v skupinkách, náležite reagovať na zmeny;
- používať ústretovú komunikáciu – mimiku i gestikuláciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s inými ľuďmi;
- adekvátne reagovať, vyjadrovať svoj názor.

2. spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia - výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- používať v každodenných situáciách modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (projekty, vystúpenia, koncerty, výstavy);
- tvorivými úlohami žiakovi rozvíjať logiku a logické postupy, jeho fantáziu;
- rozvíjať si schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov.

3. spôsobilosti v oblasti informačnej a komunikačnej technológie – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- integrovať IKT do vyučovania v ZUŠ - samostatne a efektívne vyhľadávať a využívať učebné a informatívne zdroje z internetu.

4. spôsobilosť učiť sa učiť sa - výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- získať schopnosť samostatne učiť sa;
- systematicky sa pripravovať na hodiny hudobnej náuky;
- zlepšovať svoju aktivitu a uvedomelosť.

5. spôsobilosť riešiť problémy – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- vnímať, sledovať, rozoznávať a premýšľať o vzniknutom probléme;
- vedieť vyjadriť a sformulovať problém;
- hľadať informácie, navrhovať riešenia – vlastné;
- učiť sa byť empatický, ale aj asertívny.

6. osobné, sociálne a občianske spôsobilosti - výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- uvedomovať si svoje potreby, práva a povinnosti v škole i mimo nej;
- uvedomovať si svoje silné a slabé stránky;
- podieľať sa na vytváraní podporujúcej a motivujúcej sociálno-emočnej klímy v skupine a dobrých medziľudských vzťahov.

7. spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry - výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- rozvíjať schopnosť tvoriť a prijímať umenie;
- dokázať pomenovať druhy umenia;
- rešpektovať vkus iných ľudí a zároveň vyjadriť svoj názor i vkus;
- správať sa kultúrne, kultivovane;
- uvedomovať si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote;
- poznať a vážiť si naše kultúrno-historické tradície a dedičstvo.

5. Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania		
	Metódy	Postupy	Formy práce
HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY	<ul style="list-style-type: none"> - motivačné - expozičné - demonštračné - fixačné - diagnostické - aplikačné 	<ul style="list-style-type: none"> - opakovanie nôt C až po c4, - postupné zvládnutie dur. a mol. stupníc do 4# a 4b, - rovnomenné a paralelné stupnice, - využitie transpozície, - tvorba a využitie intervalov pri transpozícii, - ovládanie terminológie podľa obsahového štandardu, - predtaktie, kánon, jednodielna, dvojdielna a trojdielna piesňová forma 	<ul style="list-style-type: none"> - skupinová práca na vyuč. hodine - využitie učebných pomôcok - názorná demonštrácia učiteľom - spoločná riešenie úloh s učiteľom - opakovanie, fixácia učebnej látky - aplikácia poznatkov v nástrojovej hre - domáca príprava

PERCEPČNÉ A TVORIVÉ ČINNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - motivačné - expozičné - demonštračné - mimovoľného učenia-imitácia - fixačné - diagnostické - aplikačné 	<ul style="list-style-type: none"> - názorná demonštrácia učiteľom, použitie didaktických pomôcok - motivačné rozprávanie o danom preberanom učive - využitie PC na ukážku jednotlivých hudobných nástrojov 	<ul style="list-style-type: none"> - individuálna práca s doplnkovou literatúrou - hudobné ukážky prostredníctvom využitia PC s prepojením na internet
Ľudová pieseň	<ul style="list-style-type: none"> - motivačné 	<ul style="list-style-type: none"> - hra piesne podľa sluchu - element. harmonizácia-využitie T5 a jeho obratov - elementárna improvizácia piesne - hra piesne z notového zápisu - transpozícia piesne 	<ul style="list-style-type: none"> -spoločné muzicírovanie; - návšteva folklórnych podujatí; - pôsobenie v DLH - domáca príprava

6.Učebné zdroje pre 3. ročník primárneho umeleckého vzdelávania:

Na podporu a aktiváciu učiva vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne vyučovacie prostriedky	Ďalšie zdroje
HUDOBNO- NÁUKOVÉ POJMY	V. Slujková, R Fislá: <i>Hudobná náuka pre 3.ročník základných umeleckých škôl</i> E.Čunderlíková: <i>Od zážitku k poznaniu a tvorivosti</i>	-CD, DVD -PC	- učebnica - školská tabuľa - hudobné nástroje	-internet, -školská knižnica
PERCEPČNÉ A TVORIVÉ ČINNOSTI	K.Kuliková: <i>Dejiny hudby a umenia pre školu a prax 4 CD</i> R.Ainsley: <i>Encyklopédia vážnej hudby</i> O.Angeli: <i>Prvé stretnutie s hudbou</i>	- CD, DVD, PC	- učebnica - doplnková literatúra - školská tabuľa - chromatická zvonkohra	-internet

Ľudová pieseň	V. Tátoš: <i>A teraz túto – výber zo zbierok</i>	- CD, PC	- učebnica - zbierka ľudových piesní - Orffov inštrumentár - školská tabuľa	- internet
Hudobné ukážky	archív školy	- CD, PC	- hud. nástroje - učebnica	- internet

Výchovno-vzdelávací proces je možné doplniť aj inou vhodnou doplnkovou literatúrou v súlade s platnými učebnými osnovami a zdrojmi z internetu.

7. Obsah vzdelávania pre 3. ročník primárneho umeleckého vzdelávania v predmete hudobná náuka

Tematický celok	Kompetencie Obsahové štandardy	Výkonové štandardy	Kritéria hodnotenia	Metódy a prostriedky hodnotenia
	Učiť žiaka:	Žiak vie:	Žiak vedel:	
HUDOBNO- NÁUKOVE POJMY	<ul style="list-style-type: none"> - využiť dané poznatky v nástrojovej hre - poznať durové a molové stupnice do 4# a 4b - poznať paralelné a rovnomenné stupnice - pojmom : kánon, jednodielna, dvojdielna a trojdielna malá piesňová forma, predtaktie 	<ul style="list-style-type: none"> - určiť a zároveň zapísať noty od C po c4 - vymenovať poradie stupníc, ich delenie, správne zapísať - vedieť priradiť paralelnú alebo rovnomennú stupnicu - čo je kánon, jednodielna, dvojdielna a trojdielna piesňová forma, predtaktie 	<ul style="list-style-type: none"> - pohotovo určiť a správne zapísať noty, čítať v notovom zápise - správne poradie stupníc, ich delenie, zapísať, interpretovať na xylofóne - vedel priradiť paralelnú alebo rovnomennú stupnicu - čo je kánon, jednodielna, dvojdielna a trojdielna piesňová forma, predtaktie 	<ul style="list-style-type: none"> - motivačná - expozičná - demonštračná - fixačná - diagnostická - aplikačná - pochvala, povzbudenie, motivácia prostredníctvom úspešných žiackych vzorov v triede
PERCEPČNÉ A TVORIVÉ ČINNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - ovládať dvojhlasný spev a spev v kánone, - reprodukovat' jednoduchý rytmicko- 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretovať dvojhlasný spev a spev v kánone, - reprodukovat' jednoduchý rytmicko-melodický útvar, 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretovať dvojhlasný spev a spev v kánone, - reprodukovat' jednoduchý rytmicko-melodický 	<ul style="list-style-type: none"> - motivačná - demonštračná - expozičná - samostatná práca na transpozícii, rytmickom cvičení

	<p>melodický útvar, - analyzovať súčasne znejúce dve melodické pásma so sprievodom, - transponovať tóny a úryvky piesní do svojej hlasovej polohy, - rozlišovať piesne a skladby podľa obsahu, - vytvárať vlastné melodicko-rytmické tvary zhudobňovaním vybraného textu s ostinátnym ryt.-harm. sprievodom, - aktívne využívať melodickú, rytmickú, metrickú, tempovú a tonálnu predstavivosť a hudobnú pamäť pri počúvaní a kolektívnych činnostiach.</p>	<p>- analyzovať súčasne znejúce dve melodické pásma so sprievodom, - transponovať tóny a úryvky piesní do svojej hlasovej polohy, - rozlišovať piesne a skladby podľa obsahu, - vytvárať vlastné melodicko-rytmické tvary zhudobňovaním vybraného textu s ostinátnym ryt.-harm. sprievodom, - aktívne využívať melodickú, rytmickú, metrickú, tempovú a tonálnu predstavivosť a hudobnú pamäť pri počúvaní a kolektívnych činnostiach.</p>	<p>útvar, - analyzovať súčasne znejúce dve melodické pásma so sprievodom, - transponovať tóny a úryvky piesní do svojej hlasovej polohy, - rozlišovať piesne a skladby podľa obsahu, - vytvárať vlastné melodicko-rytmické tvary zhudobňovaním vybraného textu s ostinátnym ryt.-harm. sprievodom, - aktívne využívať melodickú, rytmickú, metrickú, tempovú a tonálnu predstavivosť a hudobnú pamäť pri počúvaní a kolektívnych činnostiach.</p>	<p>- pochvala, povzbudenie, kritika - autoevalvácia</p>
--	--	--	--	--